

NOTATKA
z posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za
Granicą

Data posiedzenia: 13 września 2011 r.

Nr posiedzenia: 97

Posiedzeniu przewodniczył: senator Andrzej Person – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:
1. Podsumowanie pracy Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej VII kadencji.
  2. Sprawy różne.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Ryszard Bender, Józef Bergier, Barbara Borys-Damięcka, Władysław Dajczak, Stanisław Gogacz, Bronisław Korfanty, Roman Ludwiczuk, Maria Pańczyk-Pozdziej, Andrzej Person, Sławomir Sadowski, Tadeusz Skorupa, Andrzej Szewiński, Piotr Zientarski,

– zaproszeni goście:

- Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
  - nacelnik w Departamencie Współpracy z Polonią Regina Jurkowska,
- Konsulat RP w Waszyngtonie:
  - konsul Włodzimierz Sulgostowski,
- Polonijna Rada Konsultacyjna przy Marszałku Senatu RP:
  - b. prezes Rady Naczelnej Polonii Australijskiej Andrzej Alwast,
  - prezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej Teresa Berezowski,
  - b. prezes Związku Polaków na Białorusi Andżelika Borys,
  - prezes Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie Emilia Chmielowa,
  - prezes Centralnej Reprezentacji Wspólnoty Brazylijsko-Polskiej BRASPOL na stan Rio Grande do Sul André Hamerski,
  - wiceprezes Zarządu Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii Helena Miziniak,
  - b. prezes Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii Jan Mokrzycki,
  - prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusz A. Pilat,
  - przewodniczący Regionalnej Organizacji Polskie Centrum Narodowo Kulturalne „Jedność” w Krasnodarze Aleksander Sielicki,
  - Władysław Zachariasiewicz,
- Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie:
  - dyrektor Adam Błaszkiwicz,
- Kancelaria Prezydenta RP:
  - ekspert Krystyna Lachowicz,

- przedstawiciele Kancelarii Senatu:
  - dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski,
  - wicedyrektor Biura Polonijnego Romuald Łanczkowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Podsumowując prace komisji, przewodniczący Andrzej Person poinformował o pojawiających się w mediach doniesieniach na temat przejęcia przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych środków na wspieranie Polonii i Polaków za granicą, znajdujących się dotychczas w dyspozycji Kancelarii Senatu. W związku z tym, że nie wpłynęła żadna oficjalna informacja na ten temat, przewodniczący wyraził nadzieję, że jest to kolejne niepotwierdzone doniesienie medialne, podobnie jak wiele innych pojawiających się w okresie przedwyborczym.

Wicedyrektor Biura Polonijnego Kancelarii Senatu Romuald Łanczkowski przedstawił najważniejsze statystyki dotyczące wsparcia finansowego Senatu VII kadencji dla środowisk polonijnych i polskich za granicą w latach 2008-2011. Omówił wydatki Kancelarii Senatu w odniesieniu do poszczególnych lat budżetowych oraz w podziale na zadania programowe i inwestycyjne. Poinformował o stale rosnącej liczbie składanych wniosków (łącznie 1565 wniosków obejmujących blisko 14 000 zadań), jak również powiększającej się liczbie organizacji ubiegających się o dofinansowanie. Niemal każdego roku złożone wnioski opiewały na kwotę przekraczającą dwukrotność budżetu Kancelarii Senatu.

W trakcie trwania VII kadencji Senat przeznaczył łącznie ok. 300 mln zł na wspieranie Polonii i Polaków za granicą. Dotacje przyznawane były w oparciu przyjęte uchwałą Prezydium Senatu na lata 2009-2011 kierunki oraz o weryfikowane każdego roku priorytety finansowania zadań zleconych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą. Przyjęto założenie, że udzielane wsparcie finansowe powinno pobudzać aktywność oraz integrować Polonię i Polaków za granicą. Wystąpieniu wicedyrektora Biura Polonijnego Romualda Łanczkowskiego towarzyszyła prezentacja multimedialna. Senatorowie otrzymali także przygotowane przez Biuro Polonijne Kancelarii Senatu opracowanie pt. „Senat VII kadencji na rzecz Polonii i Polaków za granicą”.

W dyskusji wzięli udział senatorowie: Józef Bergier, Andrzej Person, Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Roman Ludwiczuk.

Senator Józef Bergier zwrócił uwagę na pozytywną tendencję, jaką jest powiększająca się liczba organizacji składających wnioski o dotacje. Jako nauczyciel wyraził zadowolenie, że zadania związane z oświatą i nauką języka polskiego są traktowane priorytetowo.

W tym kontekście senator Andrzej Person przytoczył opinię wyrażoną przez członków Polonijnej Rady Konsultacyjnej, zgodnie z którą przyznawanie środków polonijnych kilku dużym podmiotom, zapewnia lepsze ich wydatkowanie.

Następnie przewodniczący zwrócił się do komisji o zgłaszanie rekomendacji dla Senatu i komisji kolejnej kadencji w zakresie współpracy z Polonią.

Senator Dorota Arciszewska-Mielewczyk wyraziła sugestię, by w przyszłości zwrócić większą uwagę na skuteczność wydatkowania środków na poszczególne cele. Niektóre organizacje, takie jak Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, otrzymują ogromne środki, które być może nie zawsze przekładają się na rozwój środowiska polonijnego, czy wspieranie Polaków w takich sytuacjach, jaka istnieje obecnie na Litwie. Jednocześnie senator wyraziła poparcie dla aktywności młodzieży polonijnej, odnosząc się tym samym do negatywnej opinii na ten temat wyrażonej przez Polonijną Radę Konsultacyjną. Zwróciła uwagę, że niektórym środowiskom polonijnym zależy na kontrolowaniu wydatkowania dostępnego wsparcia finansowego.

Przewodniczący komisji senator Andrzej Person poinformował, że senatorowie otrzymają wkrótce szczegółowe sprawozdanie z działalności komisji, do którego mogą zgłosić uwagi.

Na zakończenie wyraził podziękowanie senatorom członkom komisji za ich pracę oraz życzył sukcesów w wyborach parlamentarnych lub w innej planowanej przez nich aktywności zawodowej.

Następnie przewodniczący podziękował pracownikom Kancelarii Senatu za wspieranie pracy komisji.

Podziękowanie senatorom za czteroletnią współpracę wyraził również senator Roman Ludwiczuk.

Ad. 2 W drugiej części posiedzenia uczestniczyli członkowie Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu RP.

W dyskusji udział wzięli: senator Andrzej Person oraz goście członkowie Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu RP: prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusz Pilat oraz były prezes Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii Jan Mokrzycki.

Prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusz Pilat podziękował za dobrą współpracę z Senatem. Szczególne wyrazy wdzięczności za udział w ważnych wydarzeniach polonijnych złożył senatorom: Barbarze Borys-Damięckiej, Bronisławowi Korfantemu, Andrzejowi Szewińskiemu i Piotrowi Zientarskiemu. Następnie zaapelował o wzmocnienie dachowych organizacji polonijnych, których funkcjonowanie jest kluczowe dla rozwoju Polonii.

Nawiązując do pojawiających się pogłosek w sprawie przejęcia przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych środków przeznaczonych na wspieranie Polonii i Polaków za granicą poinformował, że na ostatnim swoim posiedzeniu Rada wydała końcowe oświadczenie, w którym opowiedziała się za przekazywaniem organizacjom finansowania za pośrednictwem Senatu RP. W swym oświadczeniu Rada zwróciła także uwagę na potrzebę monitorowania zjawiska tzw. „nowej emigracji” oraz zaproponowała organizację w przyszłym roku w Senacie trzeciej z kolei konferencji z cyklu „Monitor emigracji zarobkowej”.

Przewodniczący komisji senator Andrzej Person złożył życzenia urodzinowe obchodzącemu w tym roku stulecie urodzin zasłużonemu działaczowi Polonii amerykańskiej oraz członkowi Polonijnej Rady Konsultacyjnej Władysławowi Zachariasiewiczowi.

Przewodniczący poinformował, że w dniu dzisiejszym, tj. 13 września 2011 r., Minister Spraw Zagranicznych wręczy Władysławowi Zachariasiewiczowi odznakę honorową „Bene Merito” za działalność na rzecz wzmocnienia pozycji Polski na arenie międzynarodowej.

Na zakończenie były prezes Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii Jan Mokrzycki ocenił pozytywnie działalność Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu VII kadencji, podziękował marszałkowi Senatu RP i przewodniczącemu komisji, a także wyraził nadzieję na równie udaną współpracę z Senatem w kolejnych latach.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich